

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . 12.— P

Félévre 6.— P

Negyedévre . 4.— P

A hirdetési díj mm-ként 24 fillér és előre fizetendő. — Szöveg közt ennek duplája.

Intézmények, vállalatok és kereskedelmi cégeknek évi . 24.— P

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A „KORCSMÁROS” ROVATTAL

Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST,
VI, CSENGERY U. 51.
I. emelet 7.
TELEFON: 118-898.

Magyar kir. postatakarékpénztári csekszáma száma 38.990.

Lapmegjelenés: minden hónap 1-én és 15-én.

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE
A VASUTI VENDÉGLŐSÖK ÉS A BUDAPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA HIVATALOS KÖZLÖNYE
A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉSZIPAR, IDEGENFORGALMI ÉS BORGAZDASÁGI ÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP

A hat kereskedelmi és iparkamara területére megállapított legkisebb vendégipari munkabérek

— Életbeléptt 1939. évi június hó 5-én. —

A Fogadó június 1-i számában közölte, hogy e hó 5-én életbelépnek a pécsi, miskolci, soproni, debreceni, győri és szegedi kereskedelmi és iparkamara területén a bizottságok által megállapított legkisebb munkabérek. Aki ezen — a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter által megerősített — határozat rendelkezéseit megszegi, az 1937. évi XXI. tc. 16. §-ába ütköző kihágást követ el, büntetve is lesz, de annak is kiteszi magát, hogy a megrövidített alkalmazottakat a bíróságnál érvényesíti követelését.

A fentebb már említett lapszámunkban pontosan közöltük, hogy az egyes kamarák területén milyen területi csoportokba osztották a helységeket és az egyes üzemeket. A mostani számunkban pedig azt közöljük, hogy ezeken a területeken és üzemekben milyen munkabérek léptek életbe. Tehát a június 1-i és a mostani Fogadó-ból minden kartárs megállapíthatja, milyen kategóriába osztották be üzletét és mi a legkisebb munkabér. Félreértések elkerülése végett külön kívánjuk hangsúlyozni, hogy ezek a legkisebb munkabérek a visszacsatolt felvidéki területekre nem terjednek ki.

A Pécsi Kereskedelmi és Iparkamara területén fizetendő legkisebb szállodai munkabérek:

	I.		II.		III.	
	területi csoport					
	A.	B.	A.	B.	A.	B.
Portás	—	8.—	—	6.—	—	4.—
Bérszoiga	5.40	5.40	4.50	4.50	3.50	3.50
Szobaasszony	5.40	5.40	4.50	4.50	3.50	3.50
Szobalány	4.50	4.50	3.50	3.50	3.—	3.—
Felvonókezelő	4.—	4.—	3.—	3.—	2.—	2.—
Takarítónő (kiszolgálási díjrészesedés nélkül)	9.—	9.—	8.—	8.—	7.—	7.—

Az 50 szobát meghaladó szállók (A. osztály) portásai részére a bizottság az érdekelt egyhangú kívánságához képest nem tartotta szükségesnek legkisebb munkabér megállapítását.

Konyhaszemélyzet.

I. területi csoportban.

	1. 2. 3. 4.			
	osztályú üzemekben, pengő			
Férfi alkalmazottak:				
Onálló szakács	57.60	40.50	32.—	—
II. szakács	45.—	36.—	—	—

III. szakács	35.—	25.—	—	—
Felszabadult szakács 2 évi gyakorlatig	23.40	19.80	—	—
Cukrász	27.—	20.—	—	—
Konyhamészáros	27.—	22.50	—	—
Konyhai segédmunkás	7.—	7.—	7.—	7.—
Onálló csapos	12.—	12.—	12.—	12.—
Mindenes csapos	8.—	8.—	8.—	8.—
Kifutó	8.—	8.—	8.—	8.—

Női alkalmazottak:

Gazdaasszony, raktárosnő	15.—	12.—	—	—
Konyhai és söntési felírónő	15.—	12.—	10.—	—
Onálló szakácsnő	32.40	25.20	17.60	—
Mindenes szakácsnő	—	12.80	12.80	12.80
Tésztaszakácsnő	15.—	12.80	—	—
Mindenes kézilány	14.—	12.—	10.—	—
Futólány, mosogató	7.—	6.—	5.—	5.—
Takarítónő (kiszolgálási díjrészesedés nélkül)	9.—	8.—	8.—	—
Illemhelygondozó (mellékkeresettel)	4.—	3.—	—	—

II. területi csoportban.

	1. 2. 3. 4.			
	osztályú üzemekben, pengő			
Férfi alkalmazottak:				
Onálló szakács	52.—	36.50	29.—	—
II. szakács	40.50	32.50	—	—
III. szakács	30.—	25.—	—	—
Felszabadult szakács 2 évi gyakorlatig	21.—	18.—	—	—
Cukrász	24.50	18.—	—	—
II. cukrász	20.—	16.—	—	—
Konyhamészáros	24.50	20.—	—	—
Konyhai segédmunkás	6.30	6.30	6.30	6.30
Onálló csapos	10.80	10.80	10.80	10.80
Mindenes csapos	7.20	7.20	7.20	7.20
Kifutó	8.—	8.—	8.—	8.—

Női alkalmazottak:

Gazdaasszony, raktárosnő	13.50	—	—	—
Konyhai és söntési felírónő	13.50	10.80	9.—	—
Onálló szakácsnő	29.20	22.70	16.—	—

Popper Borpincészet Részvénytársaság

Alapított 1869.

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8.

Telefon: 1-484-62, 1-484-61.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Mindenes szakácsnő	—	11.50	11.50	11.40
Tésztaszakácsnő	13.50	11.50	—	—
Mindenes, kézilány	12.60	10.80	9.—	—
Futólány, mosogató	5.40	5.40	4.50	4.50
Takarítónő (kiszolgálási díj- részesedés nélkül)	9.—	8.—	8.—	—
Illemhelygondozó (mellékkeresettel)	4.—	3.—	—	—

III. területi csoportban.

1. 2. 3. 4.
osztályú üzemekben, pengő

Férfi alkalmazottak:

Onálló szakács	49.—	34.50	27.—	—
II. szakács	38.30	30.60	—	—
Felszabadult szakács 2 évi gya- korlatig	20.—	17.—	—	—
Cukrász	23.—	17.—	—	—
Konyhamészáros	23.—	19.20	—	—
Konyhai segédmunkás	6.—	6.—	6.—	6.—
Onálló csapos	10.20	10.20	10.20	10.20
Mindenes csapos	6.80	6.80	6.80	6.80
Kifutó	8.—	8.—	8.—	—

Női alkalmazottak:

Gazdaasszony, raktárosnő	12.80	—	—	—
Konyhai és öntési felelős	12.80	10.20	8.50	—
Onálló szakácsnő	27.60	22.20	15.—	—
Mindenes szakácsnő	—	10.90	10.90	10.80
Tésztaszakácsnő	12.80	10.90	—	—
Mindenes, kézilány	11.90	10.20	8.50	—
Futólány, mosogató	5.10	5.10	4.20	4.20
Takarítónő (kiszolgálási díj- részesedés nélkül)	8.—	7.—	6.—	—
Illemhelygondozó (mellékkeresettel)	4.—	3.—	—	—

III. Szállodai és vendéglői felszolgáló személyzet.

I. területi csoportban.

1. 2. 3. 4.
osztályú üzemekben, pengő

Főpincér*	10.—	8.—	7.—	—
Éttermi segéd, pincér	10.—	8.—	7.—	6.—
Szobapincér, szállodákban	10.—	10.—	10.—	10.—
Felszabadult borász vagy borászlány a felszabadulástól számított 2 évig	6.—	5.40	4.—	—

II. területi csoportban.

Főpincér*	9.—	7.20	6.30	—
Éttermi segéd, pincér	9.—	7.20	6.30	5.40
Szobapincér szállodákban	9.—	9.—	9.—	9.—
Felszabadult borász vagy borászlány a felszabadulástól számított 2 évig	5.40	4.90	3.60	—

III. területi csoportban.

Főpincér*	8.50	6.80	6.—	—
Éttermi segéd, pincér	8.50	6.80	6.—	5.10
Szobapincér szállodákban	8.50	8.50	8.50	8.50
Felszabadult borász vagy borászlány a felszabadulástól számított 2 évig	5.—	4.60	3.40	—

Megjegyzés: A pincérnek mindhárom területi csoportban a férfi pincérral azonos összegű munkabért kell fizetni.

IV. Kávéházi alkalmazottak.

A kávéházi üzemek két osztályba soroltak, aszerint, hogy személyzetük létszáma a tízet meghaladja-e vagy sem.

I. II. III.
területi csoport
1. 2. 1. 2. 1. 2.
osztályú üzemekben, pengő

Főpincér*	10.—	8.—	9.—	7.20	8.50	6.80
Kávéházi segéd, pincér	10.—	8.—	9.—	7.20	8.50	6.50
Onálló szakács	38.—	32.—	34.20	28.80	32.30	27.20
Onálló szakácsnő	22.—	16.—	19.80	14.40	18.70	13.80

Felírónő (nappali, éjjeli)	20.—	18.—	18.—	16.20	17.—	15.30
Kávétőző és kávétőzőnő	20.—	18.—	18.—	16.20	17.—	15.30
Konyhelyettes (a sza- badnapos kávé, konyhaszemélyzet ál- landó helyettesítője, fregói)	18.—	16.—	16.20	14.40	15.30	13.80
Segédszemélyzet, férfi	15.—	15.—	13.50	13.50	12.80	12.80
Segédszemélyzet, nő, takarítónő	12.—	12.—	10.80	10.80	10.20	10.20
Illemhelygondozó	7.—	7.—	6.30	6.30	6.—	6.—
Futólány, mosogató	6.—	6.—	5.40	5.40	5.10	5.10
Gazdaasszony, raktárosnő	15.—	15.—	12.—	12.—	—	—
Takarítónő (kiszolgálási díjrészesedés nélkül)	8.—	7.—	7.—	6.—	7.—	6.—

A kegyes, cukrász, dohányos, telefonos, újságos részére az érdekeltek egyhangú kívánságához képest a bizottság nem állapított meg legkisebb munkabéretet.

Megjegyzés: 1. Egyesített üzemekben, vagyis, ha szálloda, étterem, vagy kávéházi üzemek közül kettő, vagy mind a három egy kézben van, az egyes üzemekben a létszám szerint való osztályozásnak üzemként külön-külön kell történnie. 2. Amely üzemben a főpincér a maga teendőinek részben való ellátására fizetőpincért vesz igénybe, a fizetőpincért a főpincér saját keresetéből tartozik díjazni.

V. Kávémérő és kifizetői alkalmazottak.

Ezeket az üzemeket a személyzet létszáma szerint két osztályba kell sorolni, aszerint, hogy a személyzet a négyet meghaladja-e vagy sem.

I. II. III.
területi csoport
1. 2. 1. 2. 1. 2.
osztályú üzemekben, pengő

Szakács	27.—	—	24.30	—	23.—	—
Szakácsnő	18.—	—	16.20	—	15.30	—
Tésztaszakácsnő	16.20	—	14.60	—	13.80	—
Tésztás kézilány	10.80	—	9.80	—	9.20	—
Kávétőzőnő	18.—	16.20	16.20	14.60	15.30	13.80
Mindenes szakácsnő	14.40	12.60	13.—	11.40	12.30	10.70
Felszolgáló, férfi, nő	9.—	8.—	8.10	7.20	7.70	6.80
Futólány, mosogató	6.—	6.—	5.40	5.40	5.10	5.10
Takarítónő (díjrész nélkül)	7.—	6.50	6.50	6.—	6.—	5.50
Kifutó	7.—	7.—	7.—	7.—	6.—	6.—

VI. Korcsmaipari alkalmazottak.

I. II. III.
területi csoport, pengő

Pincér	8.—	7.20	6.80
Csapos pincér	8.—	7.20	6.80
Söntés jellegű olyan üzletben, ahol a kiszol- gálás főként a kimérőasztal (pult) mögött történik: Kimérő segéd 2 évi szakbavágó gyakorlattal	15.—	13.50	12.80
Bármilyen korcsmaüzletben: Takarítónő	6.50	6.—	5.50
Kifutó	7.—	7.—	6.—

VI. Penziók alkalmazottai.

A penzióipari üzemek mindhárom területi csoportban a szobák száma szerint két-két osztályba tartoznak.

1. osztály a 10 szobán felüli penziók, 2. osztály a 10 vagy annál kevesebb szobás penziók.

I. II. III.
területi csoport
1. 2. 1. 2. 1. 2.
osztályú üzemekben, pengő

Szakács	34.—	32.—	24.—	23.—	20.—	19.—
Cukrász	18.—	18.—	16.20	16.20	15.30	15.30
Mindenes, férfi	9.—	9.—	8.10	8.10	7.70	7.70
Onálló szakácsnő	19.80	18.—	17.80	16.20	16.20	15.30
Gazdaasszony, raktá- rosnő	18.—	18.—	16.20	16.20	15.30	15.30

Tésztaszakácsnő	16.20	16.20	14.60	14.60	13.80	13.80
Mindenes szakácsnő	14.40	14.40	13.—	13.—	12.30	12.30
Felírónő	12.60	12.60	11.40	11.40	10.70	10.70
Tésztás kézilány	10.80	10.80	9.80	9.80	9.20	9.20
Futóány, mosogató	7.20	7.20	6.50	6.50	6.10	6.10
Felzolgáló (férfi, nő), szobalány (aki felszol- gál is)	9.—	7.20	8.10	6.50	7.70	6.10
Szobaasszony, szobalány	3.60	3.60	3.30	3.30	3.10	3.10
Bérszolga, felvonókezelő	3.60	3.60	3.30	3.30	3.10	3.10
Takarítónő (kiszolg. díj- rész. nélkül)	7.20	7.20	6.50	6.50	6.10	6.10
Kifutó	8.—	8.—	8.—	8.—	7.—	7.—

A Miskolci Kereskedelmi és Iparkamara területén fizetendő legkisebb munkabérek.

I. Szállodai alkalmazottak.

A szállodai üzemek mindkét területi csoportban egy osztályba tartoznak.

	I. területi csoportban, pengő		II. területi csoportban, pengő	
Bérszolga	4.50	3.50	4.50	3.50
Szobaasszony	4.50	3.50	4.50	3.50
Szobalány	3.50	3.—	3.50	3.—
Felvonókezelő	3.50	2.—	3.50	2.—
Takarítónő (kiszolgálási díjrészesedés nélkül)	8.—	7.—	8.—	7.—

A portások részére a bizottság a legkisebb munkabéreket nem tartotta szükségesnek megállapítani.

II. Vendéglői konyhaszemélyzet.

I. területi csoportban.

	1.	2.	3.	4.
Férfi alkalmazottak:				
Onálló szakács	52.—	36.50	29.—	—
II. szakács	40.50	32.50	—	—
III. szakács	30.—	25.—	—	—
Felzabudult szakács 2 évi gya- korlatig	21.—	18.—	—	—
Cukrász	24.50	18.—	—	—
II. cukrász	20.—	16.—	—	—
Konyhamészáros	24.50	20.—	—	—
Konyhai segéd munkás	6.30	6.30	6.30	6.30
Onálló csapos	10.80	10.80	10.80	10.80
Mindenes csapos	7.20	7.20	7.20	7.20
Kifutó	8.—	8.—	8.—	8.—

Női alkalmazottak:

Gazdaasszony, raktárosnő	13.50	—	—	—
Konyhai és söntési felírónő	13.50	10.80	9.—	—
Onálló szakácsnő	29.20	22.70	16.—	—
Mindenes szakácsnő	—	11.50	11.50	11.40
Tésztaszakácsnő	13.50	11.50	—	—
Kézilány	12.60	10.80	9.—	—
Futóány, mosogató	5.40	5.40	4.50	4.50
Takarítónő (kiszolgálási díjrész nélkül)	8.—	8.—	7.—	—
Illemhelygondozó (mellékkeresettel)	4.—	3.—	—	—

II. területi csoportban.

Férfi alkalmazottak:				
Onálló szakács	49.—	34.50	27.20	—
II. szakács	38.30	30.60	—	—
Felzabudult szakács 2 évi gya- korlatig	20.—	17.—	—	—
Cukrász	23.—	17.—	—	—
Konyhamészáros	23.—	19.20	—	—
Konyhai segéd munkás	6.—	6.—	6.—	6.—
Onálló csapos	10.20	10.20	10.20	10.20
Mindenes csapos	6.80	6.80	6.80	6.80
Kifutó	6.—	6.—	6.—	6.—

Női alkalmazottak:

Gazdaasszony, raktárosnő	12.80	—	—	—
Konyhai és söntési felírónő	12.80	10.80	8.50	—
Onálló szakácsnő	27.60	22.20	15.—	—
Mindenes szakácsnő	—	10.90	10.90	10.80
Tésztaszakácsnő	12.80	10.90	—	—
Kézilány	11.90	10.20	8.50	—
Futóány, mosogató	5.10	5.10	4.20	4.20
Takarítónő (kiszolgálási díjrészesedés nélkül)	8.—	7.—	6.—	—
Illemhelygondozó (mellékkeresettel)	4.—	3.—	—	—

III. Szállodai és vendéglői felszolgáló személyzet.

I. területi csoportban.

	1.	2.	3.	4.
osztályú üzemekben, pengő				
Főpincér*	9.—	7.20	6.30	—
Éttermi segéd, pincér	9.—	7.20	6.30	5.40
Szobapincér szállodákban	9.—	9.—	9.—	9.—
Felzabudult borász vagy borászlány a felzabudulástól számított 2 évig	5.40	4.90	3.60	—

II. területi csoportban.

Főpincér*	8.50	6.80	6.—	—
Éttermi segéd, pincér	8.50	6.80	6.—	5.10
Szobapincér szállodákban	8.50	8.50	8.50	8.50
Felzabudult borász vagy borászlány a felzabudulástól számított 2 évig	5.10	4.60	3.40	—

Megjegyzés: A pincérmunkások mindkét területi csoportban a férfipincérral azonos összegű legkisebb munkabért kell fizetni.

IV. Kávéházi alkalmazottak.¹⁾

A kávéházi üzemeket két osztályba sorozza, aszerint, hogy személyzetük létszáma a tízet meghaladja vagy sem.

A személyzet létszámának meghatározásánál nem vehetők figyelembe a tanoncok, mosodai személyzet, fűtők, zenészek és a kávéházi szakmához nem tartozó szakmunkások (mesteremberek).

VII. Penziók alkalmazottai.

A penzióipari üzemeket mindkét területi csoportban a szobák száma szerint két-két osztályba sorozza.

1. osztály: a 10 szobán felüli penziók; 2. osztály: a 10 vagy annál kevesebb szobára berendezett penziók.

		I. területi csoportba tartozó osztályban, pengő		II. területi csoportba tartozó osztályban, pengő	
	1.	2.	1.	2.	
Szakács	24.30	20.30	23.—	19.20	
Cukrász	16.20	16.20	15.30	15.30	
Mindenes (férfi)	8.10	8.10	7.70	7.70	
Onálló szakácsnő	17.80	16.20	16.80	15.30	
Gazdaasszony, raktárosnő	16.20	16.20	15.30	15.30	
Tésztaszakácsnő	14.60	14.60	13.80	13.80	
Mindenes szakácsnő	13.—	13.—	12.30	12.30	
Tésztás kézilány	9.80	9.80	9.20	9.20	
Felírónő	11.40	11.40	10.70	10.70	
Mosogatónő (fehér, fekete)	6.50	6.50	6.50	6.50	
Felzolgáló (férfi, nő) szobalány, aki felszolgál is	8.10	6.50	7.70	6.10	
Szobaasszony, szobalány	3.30	3.30	3.10	3.10	
Bérszolga, felvonókezelő	3.30	3.30	3.10	3.10	
Takarítónő (kiszolgálási díjrész- sedés nélkül)	6.50	6.50	6.10	6.10	
Kifutó	7.—	7.—	6.—	6.—	

A szegedi kamara területén a munkabérek egyenlők a pécsi kamara területére megállapított II. és III. területi csoport munkabérével, amely a kimutatásban alul és fölül fekete vonallal van megjelölve. Mivel a szegedi területen csak két terület van, a pécsi II. területi csoport tehát a szegedi kamara területén az I-ső, a pécsi harmadik csoport pedig a II-ik csoport.

Eltérés van a „Konyhaszemélyzetnél” és pedig a pécsi II. területi csoportnál kimutatott takarítónő munkabére a szegedi kamara területén 8.—, 8.— és 7.— pengő.

¹⁾ A kávéházi, kávémérő- és kifőző-, valamint korsmai alkalmazottak munkabére azonos a pécsi kamara területén kimutatott és vonallal megjelölt munkabérekkel.

A pécsi kamara területének III. csoportjában említett kifutó munkabére pedig a szegedi kamara területén 6.—, 6.—, 6.— pengő, továbbá a pécsi II. csoportban kimutatott főpincér és éthordó munkabére a szegedi kamara területén 10.—, 8.—, 7.— pengő; a III. pécsi területen kimutatott főpincér és éthordó munkabére pedig a szegedi kamara területén 9.—, 7.20, 6.30 pengő.

Viszont a „Penziók alkalmazottai” munkabére azonosak a miskolci kamara területén érvényes munkabérekkel.

A **soproni** kereskedelmi és iparkamara területén érvénybe lépett legkisebb munkabérek azonosak a miskolci kamara területére megállapított munkabérével.

A **debreceni** kereskedelmi és iparkamara területén érvénybe lépett legkisebb munkabérek egyenlők a pécsi kamara területén kimutatott legkisebb munkabérekkel a különbséggel, hogy a „Szállodai alkalmazottak” csoportjánál fel van

még sorolva a Vendégszoba takarítónő (kiszolgálási díj részesedés nélkül) 10.—, 10.—, 8.—, 8.— és 7.— 7.— pengő heti-bérrel, továbbá a „Férfi alkalmazottak” rovatában még hozzá jön önálló csapos két évi szakbavágó gyakorlattal az I. területi csoportban minden osztályban 14.— pengő, a II.-ban 13.— és a III. osztályban minden osztályban 12.— pengő munkabérrel.

A **győri** kereskedelmi és iparkamara területére érvényes legkisebb munkabérek egyenlők a pécsi kamara területén életbe lépett legkisebb munkabérekkel.

A „Fogadó” június elsejei számában közöltük a „Kiszolgálási díjakból való részesedést”, az „Élelmezést” és a „Vegyész határozatokat”.

* Szükségesnek tartjuk külön megemlíteni, hogy a főpincérnek csak akkor jár a megállapított heti legkisebb munkabér, ha a kiszolgálási díjból való részesedésen és a borkaválón kívül más üzleti keresettel (pl. a bruttó bevételből 4 százalékos jutalék, vagy trafik, vagy sütemény stb.) nem rendelkezik.

Takarékszaltársaságok (spóregyletek) egységes alapszabályokat kapnak

Olvasóink előtt ismeretes, hogy az úgynevezett „spóregyletek” működése ellen több közigazgatási hatóságnak kifogása volt és azoknak a takarékszaltársaságoknak működését, melyek belügyminiszterileg jóváhagyott alapszabályokkal nem rendelkeztek, betiltotta. Egyes helyen a befizetett összeget is elkoboztatta, a vezetőség és még a tagok ellen is eljárást indított. Így természetesen minden asztaltársaság igyekezett magának megfelelő alapszabályokat alkotni és látamozás céljából a belügyminisztériumba felterjeszteni. Két évvel ezelőtt, ha az alapszabályok a vonatkozó törvény rendelkezéseinek megfelelően elkészültek — s erre lapunk az érdeklített kartársak figyelmét többször fel is hívta — azokat a belügyminiszter jóváhagyási záradékkal látta el. De 1937. évnek vége felé a belügyminiszter az asztaltársasági alapszabályokat nem hagyta jóvá. Ennek következménye lett, hogy sok helyen a hatóság az alapszabály nélkül működő asztaltársaságok (spóregyletek) működését nem engedélyezte. Mivel ezek a „spóregyletek” rendszerint vendéglőkben és kocsarmákban működtek, így az illető üzletés némi forgalomtól el esett. De sok kis ember, akinek nagyon jólesett a pár pengő gyors hitelnyújtás, mert más módon ilyent nem kaphatott volna, is fájtalta, hogy ettől a lehetőségtől el lett zárva.

Az Országos Szövetség így küldött-ségileg eljárt a belügyminisztériumban és kérte, hogy az alapszabályok jóváhagyásával tegye ismét lehetővé, hogy az asztaltársaságok működésüket megkezdhessék. Hosszabb tárgyalás után sikerült a minisztérium agyáljait elcsaltni és felhívásra az Országos Szövetség elkészített egy alapszabály-

tervezetet, amely szem előtt tartotta a törvényes rendelkezést, a miniszter intencióját, a tagok anyagi érdekeinek biztosítását és emellett a tömeges alapszabályok felterjesztése és látamozása a hatóságra nézve munkatöbblettel nem járna.

Mielőtt a belügyminisztérium ebben a kérdésben véglegesen határozott volna, az Országos Szövetségnek a beadványát, valamint minta-alapszabályát véleményezés céljából a pénzügyminisztériumba és a kereskedelmi és közlekedésügyi minisztériumba tette át. Utóbbi két helyen az Országos Szövetség elnöksége eljárt és előszóval is előadta, hogy milyen fontos intézmény a kisegysztiencziák részére egy takarékszaltársaság.

Bármennyire is siettette az Országos Szövetség ennek az ügynek elintézését, mégis húzódtott. Ugyanis egy újabb komplikáció támadt. Az Ipartestületek Országos Központjáról szóló 1932. évi VIII. tc. 7. §-a ugyanis az ipartestületek feladatává teszi hitelszövetkezetek létesítésének kezdeményezését és előmozdítását. Miután ezt a szakaszt a közigazgatási hatóságok különféle módon magyarázták, így ezt a kérdést is összekomplikálták a póregyletek ügyével. Innen a késedelem oka.

Igy azután a kereskedelmi és iparkamara is beleszólt ebbe az ügybe.

A pénzügyminisztérium most átiratilag értesítette a belügyminisztert, hogy a pénzügyi kormány az úgynevezett takarékegyletek további működését nem kívánja megakadályozni. Mindazonáltal szükségesnek tartja, hogy ezen mostanáig mindennemű törvényes szabályozás és ellenőrzés híján alakult egyletek, a jövőben csak a belügyminiszter által jóváhagyott alapszabályok alapján működhessenek. — Szükségesnek tartja ehhez képest a pénzügyminisztérium, hogy a takarékegyletek részére egységes alapszabálytervezet készíttessék, amelyben a tagok befizetései és a számukra való kölcsönnyújtások az általános jogszabályok korlátjain belül szabályoztasanak.

Ezzel az átirattal tehát a takarékegyletek (társaságok) ügye kedvező irányba eldőltetett és hamarosan várható a belügyminiszter új rendeletének megjelenése.

Munkabér-perek

— A rosszhiszeműen pereskedő alkalmazott nevé nyilvánosságra kellene hozni. —

Mióta életbelépett a munkaidő szabályozásáról szóló miniszteri rendelet, a vendégliparban nagyon elszaporodtak a munkaügyi perek. Az alkalmazottak — munkavállalók — hogy ha bármi oknál fogva kénytelenek az üzletből kilépni, mindjárt találnak valami jogeimet, amiért volt munkaadójukat ki nem fizetett vagy állítólag megrövidített munkabérért perelhetik.

Ezt könnyen megtehetik, mert vagyontalansági bizonyítvánnyal ingyen perelnek, ingyen védőt is kérnek, amellyel úgy állapodnak meg, hogy a megítélt „követelésüket” vele megosztják. Jellemző, hogy az egyes munkavállalóknak milyen az elgondolásuk. Nem régen egy pincér mestervizsgára jelentkezett. Az egyik vizsgálótól azt kérdezte tőle, hogy ha vendéglőt nyit, mennyi munkabért kell majd fizetni az „éttermi segédnek”, a pincérnek? Ezt tudta. A következő kérdés az volt — mert a vizsgára jelentkezett állásban volt — neki most mennyi a heti munkabére? Erre az volt a válasz, hogy neki a százalékon kívül más keresete nincs, mert a munkaadója nem ad fizetést. A mestervizsgáló bizottság e válaszon csodálkozott és azt kérdezte: mivel tudja, hogy mennyi hetibe jár, miért nem kéri azt munkaadójától? A válasz az volt, hogy ezt nem teszi, hanem ha majd kilép, be fogja perelni munkaadóját a visszatartott munkabérért! E rosszhiszeműség után a gyengén vizsgázó pincér 6 hónap utáni újabb vizsgára utasították.

A kereskedelmi és iparkamarában nemrég tartott értekezleten — mint már megírtuk — sok ilyen eset került szóba. Az értekezleten abban állapodtak meg, hogy felkérjük a minisztériumot, hogy bocsásson ki olyan rendeletet, amely kimondja, hogy az a munkavállaló, aki két hét alatt munkaadójánál a jogosnak vélt munkabérdíjfe-

KORONA SZALLODA ZALASZENTGRÓT

teljes berendezéssel együtt

SZABADKÉZBŐL ELADÓ.

Érdeklődni ugyanott a tulajdonosnál.

A Kristály-víz

forgalombahozza a Szent Lukács Gyógyfürdő Kristálykút vállalata
Telefon: 156-080.

renciát nem adja elő, de azért tovább végzi ugyanott munkáját és egy későbbi időpontban történt kilépése után bírólag akarja érvényesíteni a munkabér különbözetet, a bíróság a két hétnél hosszabb időre terjedő esetleges követelését — ha az jogos lenne — ne ítélje meg.

Kellemetlenségek elkerülése végett felhívjuk a kartársakat, hogy a megállapított legkisebb munkabéreket, valamint a munkaidőt szabályozó rendeletet szigorúan tartsák be. Azok be nem tartása kihágást is képez.

A felmondások miatt is sok nézeteltérések fordulnak elő. Ismételten ajánljuk a kartársaknak, hogy kiadóhivatalunkban szerezék be a *személyzeti tasakokat*, amelyen az alkalmaztatási feltételekre vonatkozó adatok feljegyezhetők, valamint a *felmondásra vonatkozó megállapodást is tartalmazza, amelyet a munkavállaló két tanu előtt ír alá*. A személyzeti okmánytáska darabja 10 f, amelynek ára bélyegeken előre beküldendő.

W. J. budapesti vendéglőst a tavaszal ki nem fizetett túlórákért beperelte egy H. G. nevű elbocsátott alkalmazottja. Több tárgyalás után a bíróság az alkalmazottat a következő végítélettel utasította el:

P. XII. 400.606/3-1939. *Végítélet.*

A Magyar Szent Korona nevében! A bíróság felperest keresetével *elutasítja* s öt végrehajtás terhével arra kötelezi, hogy 14 P perköltséget 15 nap alatt az alperesi ügyvéd kezébe megfizessen.

Indokok: A peradatok alapján a bíróság tényként megállapítja, hogy a felperes 1938 november 19-től december 6-ig az alperesnél csapós volt, heti 20 P fizetést és napi háromszori étkezést kapott, továbbá, hogy 1938 december 6-án az alperes három napra kifizette s ezután a szolgálatból elbocsátotta, végül hogy a felvétel alkalmával a felek három napi felmondásban állapodtak meg és hogy a felperes napi 11 órát töltött az alperes üzletében (vendéglőjében), amelyből 10 órát dolgozott, 1 óra pedig a háromszori étkezésre szolgált.

Mint hogy az 1884: XVII. tc. 88. §-a 1. bek. értelmében az *iparos és segéde közt a szolgálati jogviszony szabad egyezkedés tárgya, a három-napi felmondás kikötése joghatályos*, miéртis ezen az alapon felperest többlet-felmondási időre járó illetményével *elutasította*.

De *elutasította* a bíróság a felperest túlórákra járó százalékos iránti kereseti kérelmével, azért, mert a 34.500/1938-I/a. K. M. számú rendelet szerint megállapított heti 60 órát a felperes munkaideje meg nem ha-

ladta s az ezen rendelet 7. §-a szerinti étkezési szünetre esett az a napi 1 óra, melyet a felperes túlóránként érvényesít.

A perköltségek iránti intézkedés a Pp. 425. és Pé. 18. §-án alapulnak. Budapest, 1939 április 20-án.

Dr. Kiss Ödön s. j. kir. bíró.

Az itt szó szerint közölt végítéletet a kartársak őrizze meg. Ha hasonló ügyük volna, *úgy a tárgyalás alkalmával az ítéletet mutassák fel*.

Több kartárs azzal a kívánsággal fordult szerkesztőségünkhöz, hogy hívjuk fel a munkaadó kartársakat arra, hogy abban az esetben, ha a volt alkalmazottak *rosszhiszemű és alaptalan követelés miatt perelték*, úgy lapunk azoknak a munkavállalóknak nevét közölje. Lapunk ennek a kívánságnak eleget tesz, ha minden esetben beküldik a bírósági végítélet hiteles másolatját.

A főpincéri rendszer előlétele, revier-rendszer és fixfizetés

(Levél a Szerkesztőhöz.)

A címben említett ügyekről a *Fogadó* június elseji számában olvastam. Engedje meg mélyen tisztelt Szerkesztő úr, hogy 22 év óta szakmai „munkavállaló” (de idegenül hangzik ez a szó, amellyel sehogyan sem tudok megbírátkozni) elmondjam véleményemet.

Jó néhány éve vagyok főpincér, több évet külföldön nagyobb városokban töltöttem és nagy üzletekben dolgoztam, a magyar nyelven kívül beszélek németül, franciául és angolul. Csak több éves bizonyítványaim vannak s minden állásból önként távoztam, mert többet akartam tanulni és tapasztalni. Most szürkülő fejjel, már jó néhány éve egy helyen vagyok s úgy érzem, amennyire lehetséges, a mostani „munkaadómat” (ezt a szót sem tudom megszokni és nem igaz, mert nekem csak a vendégek adnak munkát), tehát főnökömet nem kívánom elhagyni. A vendégek tisztelnek, gazdám becsül. De becsülnék a kezem alatt működő alkalmazottak is, mert nemcsak hogy tanítom őket — mellesleg mondván, a mai pincérekre ez nagyon ráfér — mert sem a poharakat, sem a tányérokat nem tudják rendszeren kézbe venni, nem beszélve a kiszolgálásról és a vendégekkel való érintkezésről — hanem mert minden jóindulatú pincér kartársam csak tanul melletten. A multkor egy volt éthordóm mondta, aki a katonaságtól jött vissza, hogy egy helyre hívták és ott azt mondták, aki alólírott mellett dolgozott, az csak „márkás” pincér lehet. Nem hiúságból írom ezeket a sorokat, azért kérem leveletem álnév alatt közölni, hanem a továbbiak könnyebb megértése végett.

Miért akarják a főpincéri rendszert eltörölni? S kik akarják? Azok, akik a főpincéri állás betöltésére alig alkalmasak s azok, akik a százalékosztásnál a főpincér magasabb elosztó-

Benősülési lehetőség

Mestervizsgázott, 30—32 éves, önálló üzletvezetésre alkalmas, abszolút józanéletű, minden információt kibíró, keresztyény, intelligens, jóméjelenésű, egyenlő anyagiakkal rendelkező

vendéglős fiú vagy főpincérhez

kölcsönös megtetszés esetén **férjhez adom** 25 éves, jóméjelenésű, keresztyén vallású, csinos, barna, ritka jó lelkitulajdonságokkal megáldott, anyátlan a szakmában elsőrangú képességgel rendelkező unokahúgomat. **Hozomány-előlegül átadom** Budapesten, **frekvenciált helyen vezetett, tökéletesen beinstruált, jól jövedelmező, adósságmentes**, évi 60—65 ezer pengőt forgalmazó, **söntés alapon vezetett vendéglőmet**. Kölcsönös diszkrécióval kezelt, teljes bizalommal és részletekkel körülírt érdeklődéseket „**Szüret előtt lesz az esküvő**” jellegre a FOGADÓ kiadóhivatala továbbítt.

külsőt irigylik. Ezek a jó emberek — úgy látom — nincsenek a helyzettel tisztában. A százaléktöbblet nem tiszta haszon, az csak pótolja a főpincér hibáján kívüli veszteségét. Ha azok a kartársak nem tudják, úgy kérdezzék meg a főpincéreket, hány sütemény, kenyér, deszert, garnirung lesz elfelejtve vagy fizetetlen maradt, illetve a főpincér zsebet terheli. Nem beszélve a rosszhiszemű és notórius bliccelők-ről. Azt is tudja minden borfiú, hogy „hitel nincs” és a valóságban minden hónapban van egy tekintélyes összegű kinnlevőség, amelynek fele sem folyik be. De vannak más esetek is, amiért a főpincér pénzt elveszti, de nem akarom a szennyest kitergetni, a kartársak nagyon jól tudják, hová célozok. Hány fróces vagy pohár sör kerül lehörpítésre és hány sült vándorol a tányérból zsirospapírba? Ezeknek a meglátásához nem kellenek Argus-szemek!

Revier-rendszert akarnak. Nem új dolog ez, de néhány üzleten kívül aligha lehetne ezt a rendszert bevezetni. Mikor még a borralaló volt divatban, akkor azzal érveltek, hogy a vendég molesztálásnak veszi, ha három egyének kell borralalót adni. Ezzel a fogyasztóközönség előtt kedvező színben akarták beállítani a paradicsomi revier-rendszert. Miért akarják most e rendszert? Nem a főnök vagy a vendég érdekében, hanem a százalék-eiosz-

Vendéglői berendezések

Új és használt

Kerti bútorok, kuglifelcszerelés, evőeszközök, üvegáru legolcsóbban

FRIED

KIRÁLY UCCA 44. SZÁM
K Ö L C S Ö N Z É S !

Fellner Béla

t.ú.v.

Első belvárosi szállodai, vendéglői és kávéházi személyzetek közvetítőiroda

Budapest, IV., Molnár ucca 3.
Telefon: 1-814-01.

tási kules teljes kisajátítása végett. Tud egy revierpincér a vendéggel foglalkozni? Dehogy tud, mert aki a vendéget kiszolgálja étellel, itallal és folyton a sántés, konyha és az étterem között libeg, mikor ér rá a vendéggel foglalkozni. Igaz, azt mondják, hogy a gazda — vagy ahogy ők mondják a „munkaadó” — állítson be egy egy üzletvezetőnek kinevezett köszönő urat 3—400 pengő fizetéssel, ez majd a vendégfogadást, elhelyezést és a gaszulirozást el fogja intézni. Tehát a főnök fizessen, hogy a revier-pincér több százalékot kapjon. Szép megoldás. De tud-e minden pincér számolni, Tessék csak próbát csinálni. Sokszor kin végignézni, hogy egy három tételből álló blokkot nem tudnak összeadni. S Istenem milyen számok! Tisztelet a kevés kivételnek. Mint főpincér kényszerűségből sokszor fel kell sorakoztatnom éthordókat és borászokat. S miért? Mert már üzletbe jött egy éthordó kék puplíniggel, stráfos nyakkendővel, a másik borostás arecal, pucoatlan cipővel, vagy mély gyászos körmökkel. Hisz még öltözködésre és tisztaságra is kell tanítani egyszemélyt s különösen arra felhívni figyelmüket, hogy egészségi és esztétikai szempontok a száj- és fogmosást is kívánatosnak teszik. A revier-rendszer tehát nem érdeke a közönségnek, ebből semmi haszna nincsen, csak a rossz kiszolgálásért a bosszúság, az üzlettulajdonosok pedig a rendszerrel járó üzletvezető díjazását nem bírják el a mai manüárak mellett. Az egész megmozdulás demagógia!

Az étkező- és hálókoocsitársaság alkalmazottai — amint olvastam — e hótól kezdve fix-fizetést kapnak, ezzel szemben ez a francia társaság — e társaság járhatja az étkező-, büffé- és hálókoocsikat a MÁV vonalain — ezenül 10% helyett 15% kiszolgálási díjat fog vendégeinek felszámítani. A fizetésük — információim szerint: — szakács 300 P, konyhalegény 100 P, főpincér 220 P, felszolgáló 120 P. Hogy a rendszer jobb-e az eddigi állapotnál, nem tudom, de azt tudom, hogy az alkalmazottak többsége nem kívánta ezt a „reformot.” Egyet azonban nem értek. A borrhávalóeltörléséről és a százalérendszer bevezetéséről szóló 2787—1936 K. K. M. számú rendelet 5. §-a kimondja: Az I. §-ban említett vállalatokban kiszolgálási díj címén beszedett összeg egészében a vállalatnak a vendégek kiszolgálásával foglalkozó alkalmazottait illeti, azt köztük a szokásos bérfizetési napokon kell megfelelő arányban felosztani.

A törvényes rendelet tehát világosan megmondja, hogy a beszedett százalék kiket illet. Milyen jogon bevételzi a külföldi vállalat a felszámított százalékot? Vagy a miniszteri rendelet a franciákra nem vonatkozik? Azt hiszem a rendelet mellett a vállalat jár jól.

Soraim szíves közlését kérve maradjok Szerkesztő úrnak készséges híve

Horváth Sándor főpincér.

Vendégipari ügyek Jugoszláviából

Belgrád, 1939 május 30-án.

Küldök egy kis esokorra való hírt. Ezekből a hírekből megállapítható, hogy a vendégipar Szerbiában sem fenéki tejfel.

1. Péterváradon a belügyminiszter engedélyezte a rendőrségnek, hogy a vendéglősöktől a záróra meghosszabbítása esetén illetéket szedjen. Minden meghosszabbított óráért 5 dinárt kell fizetni. A rendőrség s a vendéglősök között megegyezés jött létre, hogy ezt a licenct pauszálban fizetik, 2—600 dináros összegekben.

2. A vendéglősök osztályozása. A hivatalos lap május 8-iki száma közli az ipari és kereskedelmi minisztérium rendeletét a vendéglősök osztályozásáról és az árak megállapításáról. A vendéglősöknek legkésőbb június 7-ikéig meg kell állapítaniuk az árakat és ugyanaddig el kell végezni a vendéglősök osztályozását is. A hatóságok 1940 április 30-ikáig kötelesek a vendéglősök, szállodákat és penziókat felülvizsgálni és osztályozni.

3. Hat osztályba sorolták a szabadkai vendéglősök a bor és pálinka fogyasztási adója kérdésében. A szabadkai vendéglősök nagygyűlést tartottak Knapec Lojzija elnökletével. A gyűlésen megjelent dr. Lipozenics László városelnök Kujuncsics Albe, a városi javadalmi hivatal főnökének kíséretében. A gyűlésen a vendéglősök egyhangúlag megegyeztek a város képviselőivel a báni bor és pálinka fogyasztási adója tekintetében. A báni hivatal, mint ismeretes, az új rendelet alapján egymillió dinárnál nagyobb összeget vetett ki báni italmérsi adó címén a Szabadkán elfogyasztott borra és pálinkára. A vendéglősök erőlesen állást foglaltak a kivetés ellen és dr. Radivojevic bán közbenjárására ezt az összeget most lényegesen csökkentették. A báni hivatal megelégedett azzal, hogy a szabadkai vendéglősök 1939—40. költségvetési évben 643.000 dinárt fizessenek. A szabadkai vendéglősök egyesülete és a javadalmi hivatal fizetési osztályokba sorolja az egyes vendéglősöket, amelyek a kivetett összeget fizetik majd saját csoportjukban. A nagygyűlést hat fizetési osztályt létesített. Az első fizetési osztályba tartozó vendéglősök és kávéházak

Kecskeméti Mintapince és Kereskedelmi kft.

KECSKEMÉT, SZÉCHENYI-U. 2.

4500 dinárt fizetnek, a másodikban 3800-at, a harmadikban 3100-at, a negyedikben 2500-at, az ötödikben 1800-at, a hatodikban 1200-at. Nagy a panasz a borempészet miatt.

4. Hamis tokajit árult egy péterváradai vendéglős. A tokaji bornak régóta világraszóló híre van, de különösen népszerű ez a nemes ital azóta, amióta a magyarok mindenféle kiállításokon kóstoltatták a messziről jöttekkel, akik messze földre szétviszik a híret. Természetes, hogy Péterváradon is sok a hódolója a tokaji nedűnek. Érthetően nagy érdeklődés nyilvánul meg ezek után aziránt a vendéglős iránt, amely nemrégiben bevezette a tokaji bor árusítását is. Sűrű, nehéz, aromás italt szolgáltat ki a tokajit rendelők közönségnek, ami pedig még esodálatosabb, meglehetősen olcsó áron, olcsóbban, mint a budapesti kiállításon, mindössze 10 dinárjával literjéért. Persze a jó és olcsó tokajinak bősége volt közönsége és a vendéglős, névszerint Geringer Antal, elég nagy forgalmat bonyolított le. A forgalmat még növelte az a körülmény, hogy a tokajin kívül „malaga-muskotály” név alatt egy másik nemesfajú bort is hozott forgalomba ugyancsak 10 dináros áron literenként. Ugyálszik azonban, hogy a népszerűség túlnagy volt, az olcsó fajborok híre túlmérszire elterjedt, mert legutóbb egy borászati főellenőr elment megkóstolni. A borászati főellenőr-mintát vett a tokajiból és a malaga-muskotályból, a hordókat lepecsételte, a mintákat pedig elküldte vegyi vizsgálatra. A vegyvizsgálat során azután kiderült, hogy különböző vegyi szerekkel és esszenciákkal hamisították azokat. A két hordó bort eldobták. Ezeket a borokat előbb desztillálják, azután az állam javára eladják. Ezenfelül pedig a borellenőző hivatal még bünvádi feljelentést is tett a vendéglős ellen az államügyészségen a bortörvénybe ütköző cselekmény miatt. Az államügyészség a feljelentés alapján megindította az eljárást.

(Folytatjuk).

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI

Az Országos Szövetség és a Budapesti Korcsmárosok Szakosztályának helyisége: Budapest, VI, Csengery uca 51. szám. I. 7. Telefon: 118-898.

Jogi tanácsal tagoknak ingyen szolgál: dr. Stéger Béla ügyész, Budapest,

IX. Ferenc körút 57. szám. Telefon: 137-988.

Hivatalos órák: hétköznap délelőtt 9—4-ig. A hivatalos órák alatt a tagok minden szakipari ügyben díjmentesen kapnak felvilágosítást a Szövetség irodájában. Vidéki megkereséseknél valaszbélyeg feltétlenül küldendő.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK

Fehér Alajos kitüntetése.

A m. kir. kereskedelmi és közlekedési miniszter Fehér Alajos vendéglős a „Csepregi Járási Vendéglős és Koresmáros Szakosztály” elnöke, olmdíj lakosnak négy évtizedet meghaladó *tisztes ipari tevékenységeért* elismerését fejezte ki.

Az első félév végén

felkérjük t. olvasónkat, sziveskedjenek az esedékes előfizetési díjakat — amiről nemrégben értesítést küldtünk — sürgősen kiadóhivatalunk címére beküldeni.

Milyen nyilvántartást kell vezetni a munkaadóknak.

Az iparügyi minisztérium kiadásában megjelenő Közgazdasági Értesítő legújabb száma megírja, hogy egy ipari munkaadót a másodfokú rendőri büntetőbírósg bírónak mondott ki, mert a *legkisebb munkabérek feltüntető hirdetmény kifüggesztését elmulasztotta*. Ezt az ítéletet a Kihágási Tanács 531—1938. kih. sz. határozatával helybenhagyta.

A Kihágási Tanács ítéletével kapcsolatosan felhívjuk a figyelmet arra, hogy minden kereskedőnek és iparosnak, aki akárcsak egy kifutó-fiút is foglalkoztat üzletében, *nyilvántartási munkát kell vezetnie az alkalmazottak munkaidejéről és szabadságáról*.

A nyilvántartási füzetbe be kell vezetni az alkalmazottak esetleges túlmunkáját, fizetését, a fizetésből bármi címen történő levonást (OTI, MABI, alkalmazotti kereseti adó, stb.) szabadságidejét.

A rendelkezések betartását a hatóságok szigorúan ellenőrzik.

A fővárosban az italmérési illeték felszámolási bizottság

megkezdte tárgyalásait. A sok felszámolásos nem valami nagy eredményekkel jártak, nemcsak hogy megmaradt az eredeti kiadvás, de sok esetben a megfellebbezett összegre még ráduplázták. Ilyen szigorúan egy alkalommal sem járt még el a bizottság és velünk közölte egy bizottsági tag, hogy megfontolás tárgyává kellene tenni, hogy a jövőben az érdekltség kiküldöttéi részt vegyenek-e a bizottság munkájában. Mert az érdekelt üzletemberek az eredménytelen felszámolások miatt a kinevezett szakmai érdekltségi tagokat okolják.

Halálozások.

Bunzlauer Ernő, a kaposvári „Turul” és „Korona” szálló igazgatója hosszabb betegség után — hó 6-án, 61 éves korában elhunyt. — *Rozsnyay József* vendéglős, a Dunakeszi-Alagi Vendéglősök és Koresmárosok Szakcsoportjának elnöke hosszabb betegség után elhunyt. A népszerű kartársát és hó 4-én, nagy részvétellel kísérték utolsó útjára.

Az Országos Szövetség elnöksége

a pestkörnyéki szakmai alakulatok elnökei bevonásával mult hóban értekezletet tartott. Az elnökség beszámolt a pestkörnyéki kartársak érdekében a sörgyárral folytatott tárgyalásokról. A fuvarkérdésben sikerült olyan megoldást találni, amely közmegegyezést keltett. Beszámolt továbbá a *kongresszus előkészítése miatt a kassai szakipartársulat vezetőségével folytatott tárgyalásról*. Az elnökség bemutatta a *záróra törvénytervezet*, amelyhez a jelenlevők mindannyian hozzászóltak és sok módosító javaslatot tettek. Az elnökség megállapította, hogy azokból a vármegyéből, ahonnan a záróanomáliák miatt állandó panaszok érkeznek, most, mikor a záróra ügye törvényhozási rendezésre kerül, észrevételeiket a törvénytervezethez nem közölték a Szövetséggel. Bemutatta továbbá az elnökség az egyik pineérszervezet beadványát, amelyben a *főpincéri rendszer eltörlését* és a kötelező *revier-rendszer bevezetését* kéri a minisztertől. E tárgynál is élénk eszmecsere indult meg. A Szövetség elutasító álláspontot foglalt el. A jelenlevők annak a felfogásnak adtak kifejezést, hogy a vendégipari alkalmazottak munkanélküliségét az ilyen már kipróbált, de be nem vált rendszerrel nem lehet megszüntetni, hanem csak azzal, ha a női kiszolgáló személyzet alkalmazásának korlátozását kérnek a minisztertől. Szóba került még, hogy egyes városokban a tisztiorvosok sürűn ellenőrzik a vendéglőket és koresmákat, ezzel szemben a kifőzőket alig ellenőrzik.

Fekete-bár és kakaó-bár.

A fekete-bár az *espresso*, a Budapesten új típusú üzlet, amely a Belvárosban kezdődött és ma ott tart, hogy már 17 van belőle. Kezdetben tisztára fekete-bár volt, de ma már kiterelbelyesedik cukrárszdává, kávéházzá, büffévé, ahogy ez már szokás nálunk, *ahol mindenki azt szereti árulni, ami másnak az üzlete*. A kávékos már mozgalmat indítottak az *espresso túltengés* ellen s ez a mozgalom most új tápot kapott a kereskedelemügyi miniszternek a vendéglátó ipar szabályozására készült rendelettervezete kapcsán, melyre vonatkozóan — mint ismeretes — állást foglalt a polgármester is. Így került a vendéglátó ipar egész komplexumával együtt az *espresso* a főváros kereskedelmi és ipari szakbizottsága elé. *Tóth Gábor* bizottsági tag, a Fűszerkereskedők Országos Egyesületének elnöke, aki a *vendéglátó ipar minden ágában a képzéshez kötetlen kívánta*, az *espresso*kkal is foglalkozott. Hangsúlyozta a fokozottabb ellenőrzés szükségességét azzal, hogy ez a most már gombamódra elterjedő üzletág nem elégzik meg a kávéfőzéssel és kiszolgálásával, hanem valósággal *büfféjelletet ölt, sőt vendéglővé kezd áformálódni*. S ugyanakkor, amikor az *espresso*nak keresztelt kávébárok ellen megindult a mozgalom, egy nálunk új

TÖRLEY

PEZSCÓ

ötletéről hallunk: a *kakaó-bárról*. Most olvassuk, hogy az *espresso* hazájában, Olaszországban erősen csökkentik a kávé fogyasztását, mert nem kívánunk kávéért aranyat adni Braziliának. Miért akarják hazánkban a kávé fogyasztását fokozni? Az ipartörvény *espresso-bárt* nem ismer, tehát ezt az üzleti megjelölést is el kell tiltani.

Zsír helyett cukrot.

A német lapok nagy propagandát indítottak a zsírfogyasztás csökkentése érdekében. A lapok rámutatnak arra, hogy a kalács, puding és cukor éppen olyan tápláló, mint a zsír s főleg az egészséges cukorfogyasztásra hívják fel a lakosság figyelmét, mert azt Németországban óriási mennyiségben állítják elő. Itt felmerült az a kérdés, *hizlal-e a cukor?* Erről a kérdéssel a következőkép nyilatkozik egy külföldi cukrárszipari szaklap: *Miért illeti a cukrot a hizlalás vádja? Kétségtelen, hogy magas szénhidrát tartalmánál és kalóriaértékénél fogva elsőrendű tápértékkel bír, hogy azonban hizlalna, nem látszik igazolva. Egy bizonyos: gyorsan szívódik fel, hőt fejleszt és így különösen a hidegebb évszakban szinte felbecsülhetetlen az értéke, használaton a zsírhoz. Ismeretes, hogy bizonyos sportágakban egy-két szem cukor élvezete a versenyzőre milyen üdítő hatással van. Az igazság tehát az, hogy a cukor magas tápértéke mellett mégsem hizlal, ezért hölgyeink bátran fogyaszthatják, nem veszélyeztetni az annyira féltett — vonalakat.*

Megjelent Reigl László újabb szakmunkája: *„Ételismeret” (hármasszabvány)* c. könyve, amely feloleli az élelmezési üzemmel kapcsolatos adminisztrációs és gyakorlati tudnivalókat. Az ételek elkészítését három módon ismereti. Ára: 6 pengő, az előzőleg megjelent „Konyhatechnikai Eljárások és Ételzármasztás” c. könyvvel együtt 10 P. Megrendelhető a „Fogadó” kiadóhivatalánál (VI, Csengery u. 51).

Vendéglőkben, korcsmákban és kávéházakban szükséges plakátok

Az új bortörvény kivonatának kifüggesztése nem kötelező!

drbja fill.
Ötnyelvű százalék-plakát nagy.. —30
Ötnyelvű százalék-plakát kicsi.. —12
A korcsmai hitel eltörléséről szóló plakát —60
Dohányozni tilos! Tánchelyiségbe kötelező —40
Vidékre db-ként 10 fill. portóval több.
Megrendelhető kiadóhivatalunkban
Budapest, VI, Csengery ucca 51. I. e. 7.

A „Fogadó-Magyar
Vendéglős”
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

Akorcsmaiparérde-
keit képviselő
szaklap

Borpiacón

bizonyos lanyhulás jelei mutatkoznak. S noha a borkészletek, egyértelműen úgy látják az érdekeltek, a készletek kifogyóban vannak, a vásárlók kevesebbet ígérnek a borért. *Sopronban* a borárak szilárdak. Az állam 4 filléres áron vásárolt, így a borért a termelők 45–52 fillért kaptak.

A mestervizsgáló-bizottságok összeállítására

A mestervizsgáló-bizottságok összeállításánál egyik fontos irányelv kell legyen, hogy a *bizottság elnöke és tagjai tisztüket tárgyilagosan, pártatlanul töltsék be.* Szükség van erre a vizsgálatok színvonalának biztosítása céljából, de nem kevésbé azért is, mert ellenkező esetben egyesekben az válhatnék meggyőződésé, hogy a vizsgálatok eredménye nem a tárgyi, hanem az alanyi szempontok mérlegelése alapján történik.

Ezt a jögelvet a 30.900/1936. Ip. M. sz. rendelet teljes egészében magáévá tette és ehhez képest annak 19. §-a úgy rendelkezik, hogy a vizsgázó munkaadója, gyámja vagy közeli rokona és általában bárki, akivel szemben olyan tények merülnek fel, amelyek teljes pártatlanságát kétségessé teszik, a vizsgázó megvizsgálására hivatott bizottságban sem mint elnök, sem mint tag nem vehet részt.

Ebből folyik, hogy ha valaki valamelyik mestervizsgáló-bizottság kinevezett elnöke, abban a bizottságban — még ha helyettese vezeti is a vizsgálatot — *vizsgálatra nem bocsátható.* Az a körülmény ugyanis, hogy valaki egy mestervizsgáló-bizottság elnöki tisztét tölti be, kétségtelenül olyan ténynek minősül, amely az elnök vizsgáztatása esetén a bizottság tagjainak pártatlanságát kétségessé teszi. (25.682/1938-I/b. K. K. M.)

Áttérés más iparra mestervizsga

alapján. Az 1922:XII. tc. 24. §-a a) p. alkalmazásának többek között feltétele, hogy a *régi és az új ipar között folytonosság legyen,* vagyis az iparos az új iparra való áttérés kérelmezésekor képesítéshez kötött ipart *önállóan gyakoroljon,* továbbá, hogy a kérelem teljesítését méltánylást érdemlő okok támogassák. (17.301/1938-I/b. K. K. M.)

Erre a magyarító rendeletre nagy szükség volt.

Az iparjogositvány hatályának a megszűnése.

Az 1922:XII. tc. 72. §-ának 1. bekezdését alkalmazandó állandó joggyakorlat szerint az iparjogositvány hatálya megszűnik, ha az iparos iparát egy évet meghaladó ideig nem gyakorolja. A hivatkozott törvényhelyben foglalt idő jogvesztő határidő, amelynek elmúlásához fűződő jogkövetkezmény minden egyéb ténykörülmény fennforgása nélkül, önmagától bekövetkezik abból a tényből folyóan, hogy az iparos iparát egy évet meghaladó ideig nem gyakorolta. Következik ebből, hogy az iparjogositvány hatálya megszűnésének ilyen esetben nem előfeltétele az, hogy az iparhatóság az iparjogositvány hatályának megszűnése tárgyában határozatot hozzon és azt az iparüzővel közölje. (4.239/1939. K. K. M.)

Italárusításhoz szükséges iparjogositvány.

A fennálló jogszabályok értelmében a kismértékben italmérés — nem érintve ehelyütt a kizárólag égetett szeszméssel foglalkozók tevékenységének törvényes előfeltételeit — gyakorlásához külön iparjogositvány nem szükséges. A kismértékben italárusítás ugyanis általában nem önálló, hanem járulékos ipari tevékenység és az annak gyakorlásához szükséges pénzügyi hatósági engedély kiadásának előfeltétele, hogy az azzal foglalkozni kívánó meghatározott ipar vagy kereskedés (koresma-, vendéglőipar, fűszer-, vegyeskereskedés, bornagykereskedés stb.) gyakorlására jogosító iparjogositvánnyal rendelkezzen.

Ez alól az általános szabály alól egyetlen kivétel van, jelesül a bortermelő a saját borainak kismértékben árusítására szükséges pénzügyi hatósági engedélyt iparjogositvány bemutatása nélkül is elnyerheti.

Egyébként az állami italmérésről szóló 1921:IV. tc. végrehajtása tárgyában kiadott 93.118/1921. K. M. számú rendelet 2. §-ának első bekezdése ér-

FELSŐGÖDÖN nyugalomba vonulás miatt **bérbeadó,** esetleg házzal együtt megvehető **régen fennálló VENDÉGLŐ,** amely áll két üzlethelyiségből, verandával, árnyékos udvarral, kuglizóból és **szilvízkészítő üzem-ből,** mely kezelésre is átadó, valamint lakásból. **Cím: Huszty Ferenc vendéglős, Felsőgöd.**

telmében az italméréssel foglalkozás szándéka az iparjogositvány szövegébe nem is vehető fel. (6172§1939—I. K.)

Üzleti hírek.

Losonc. Bujdosó István, volt sátoraljujhelyi vendéglős és cukrászmester átvette a „Magyar király”-szállodát és vendéglő üzemét és e hó elsején ünnepélyesen megnyitotta.

ABROSZT

színez és fehérít, úgyszintén minden TEXTILÁRUT vegyünk

BLAU JENŐ

textilkészítőnél, BUDAPEST, V., gróf Tisza István-u. 11. Tel.: 180-643.

**Mindenki a
vendéglátót
dicséri,**

**ha a
Promontoria
borait méri.**

PROMONTORIA

MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK,
KORCSMÁROSOK ÉS KÁVÉSOK BORPIN-
CÉZETE ÉS ÁRUELLÁTÓ SZÜVEKZETE

BUDAFOK, SÖRHÁZ UCCA 8. SZ.

TELEFONSZÁM: 269-992.

PINCÉSZETÉBŐL.

Kartársaink megtisztelő látogatásától szolgálatkészzen várjuk.

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KLABER PINCE

PINCÉSZET:

BUDAFOK, PETŐFI ÚT 16. SZÁM.

TELEFON: 269-698.

VÁROSI IRODA:

BUDAPEST, V. ALKOTMÁNY UCCA 15. SZÁM.

TELEFON: 114-262.